Kitaaba Daani’el - Dhibbaa fi Jahaatama Sadii

Raajii Mul’isuu: Boqonnaa Kudha Tokkoffaa Daani’eel Qorachuu

Jeff Pippenger
2024-03-28

Amma amma boqonnaa kudha tokkoffaa Daniel keessa adeemuu jalqabna.

> Ani ani waggaa jalqabaa Daariyus namicha Meedee sanaa keessatti isa jabeessuu fi isa cimsuuf dhaabadheera. Amma immoo dhugaa si argisiisa. Kunoo, mootota sadii ammas Faares keessatti ni ka’u; inni afraffaan garuu isaanii hundumaa caalaa baay’ee ni sooroma; humna isaa keessaa kan ka’e, qabeenya isaatiin hundumaa mootummaa Giriikii irratti ni kakaasa. Mootiin jabaan immoo ni ka’a; inni mootummaa guddaadhaan ni bulcha, akka fedhettis ni godha. Inni yommuu ka’u mootummaa isaa ni caccaba, gara bubbee afurii samii ni qoodama; sanyii isaatiifis hin ta’u, mootummaa inni ittiin bulche sanaa wajjinis wal hin fakkaatu; mootummaa isaa ni buqqaatu, warra kaanitti kennama, warra sana malee illee. Daani’el 11:1–4.

Gaabri’eel jalqabarratti akka inni waggaa jalqabaa Daariyos keessa isa wajjin hojjetes, kan waggaa obboleessa ilma Daariyos, ajajaa waraanaa isaa, Baabilon qabee Beelshaazaar ajjeese sana akka ta’e, Daani’eelitti himuudhaan jalqaba. Daani’eel mul’ata kana waggaa sadaffaa Qiiroositti argachaa jira, akkuma keeyyata jalqabaa boqonnaa kudhaffaatti ibsameetti; kanaafuu Gaabri’eel Daariyosii fi Qiiroos lamaan isaanii yeroo “dhuma baraa” bakka bu’an akka mallattoo ta’an agarsiisaa jira. Beelshaazaarii fi Baabilon waggaa 538 Dh.K.D. keessatti mootummaa Meedoo-Faarsiitiin qabaman.

> “ସାଇରସ୍ ବାବିଲୋନକୁ ଅବରୋଧ କଲେ; ସେ 538 BC ରେ କୌଶଳପୂର୍ବକ ଏହାକୁ ଜୟ କଲେ, ଏବଂ ପାରସୀମାନେ ଯେ ବେଲଶାଜ୍ଜରଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲେ, ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସହିତ ବାବିଲୋନର ରାଜ୍ୟ ଅବସ୍ଥିତିହୀନ ହେଲା।” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 46.

Bara 538 Dh.K.D.tt, Daani’el boqonnaa sagal galmeesse.

> “Mul’anni boqonnaa duraanii keessatti galmaa’e [boqonnaa saddeet] waggaa sadaffaa Belshaazaar keessa, Dh.K.D. 538 keessatti kenname. Waggaa isuma sana keessatti, isa waggaa jalqabaa Daariyosii ta’es, taateewwan boqonnaa kana keessatti [boqonnaa sagal] himaman ni raawwataman.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

ବେଲ୍ଶଜ୍ଜରଙ୍କ ତୃତୀୟ ଏବଂ ଶେଷ ବର୍ଷ, ଅର୍ଥାତ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ 538 ମସିହାରେ ଦାରିୟସଙ୍କ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ, ପ୍ରଭୁ କାଲ୍ଦୀୟମାନଙ୍କ ଦେଶକୁ ଦଣ୍ଡିତ କରି ତାହାକୁ ଉଜାଡ଼ କରିଦେଲେ।

> Biyyoonni guutuun kun onaa fi waan nama dinqisiisu ni ta’a; saboonni kunis waggaa torbaatama mootii Baabilon tajaajilu. Yommuu waggoonni torbaatamni sun guutamanis, ani hammina isaanii irraa kan ka’e mootii Baabilonii fi saba sana, jedha Waaqayyo, akkasumas biyya Kaldootaa nan adaba; ishee immoo bara baraan onaa godha. Ermiyaas 25:11, 12.

In verse ten, the Lord employs the word “after,” as He leads into the punishment of Babylon. “After” Babylon is made desolate, the Lord would perform his good work for God’s people.

> Waaqayyo akkana jedha; bara torbataatama Baabilonitti erga guutamanii booddee ani isin daawwadhee, gara iddoo kanaattis akka deebitan gochuudhaan dubbii koo gaarii isinitti raawwadha. Ermiyaas 25:10.

Garamummaan waggaa torbaatamaa bara dhaloota Kiristoos dura 606 keessa jalqabe.

> “Waggaa dhibbaa torbaatamni sun Bara Kiristoosiin Dura 606tti jalqabamuu isaatiin, amma gara xumura isaaniitti dhihaachaa jiraachuu isaanii Daani’el hubate.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

Torban waggaa torbaatamni bara dhaloota Kiristoos dura 606 keessa jalqabee, bara dhaloota Kiristoos dura 536 keessatti xumurame; kunis du’a Belshaazaar fi onneeffamuu Baabilon kan bara dhaloota Kiristoos dura 538 keessatti ta’e irraa waggaa lama boodaa ture. Inni waggaa sadaffaa Qiiros ture. Gabri’el raajii laga Hiddeqel waggaa sadaffaa Qiiros keessa kaa’a; akkasumas seenaa boqonnaa kudha tokkoo, waggaa jalqabaa Daariyositti eeruudhaan jalqaba; kana gochuudhaanis waggoota addaa lama ifatti adda baasa. Bara dhaloota Kiristoos dura 538 fi 536 lamaan isaanii iyyuu yeroo murtaa’an turan; bara dhaloota Kiristoos dura 538 raajiin waggoota torbaatamaa xumuruuf yeroo murtaa’e ture; akkasumas bara dhaloota Kiristoos dura 536 immoo yeroo raajii murtaa’e, “booda” bara dhaloota Kiristoos dura 538, Gooftaan saba Isaaaf hojii gaarii Isaa akka raawwatu ture.

Bara 538 Dh.K.B. fi 536 Dh.K.B. yeroo murteeffamoo lama; isaanis namoota seenaa lamaatiin bakka bu’aniiru; inni tokko mootii jalqabaa Meedyaa ture, inni lammaffaan immoo mootii jalqabaa Faares ture. Dhumni waggoota torbaatamii Israa’el lafa qabeessa ta’ee Baabilon lafa qabeessa keessatti booji’amuu, waggoota kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jahaatamii Israa’el hafuuraa Baabilon hafuuraa keessatti booji’amee ture bakka bu’e; kunis bara 538 D.K.B. irraa jalqabee hanga 1798tti ture. Bara 1798 “yeroo murteeffame” ture; achiis yeroo raajii keessatti “yeroo dhumaa” jedhamee adda baafame sun jalqabe. Bara 538 Dh.K.B. fi 536 Dh.K.B., kanneen akka “yeroo murteeffame”tti bakka bu’an, akkasumas jalqaba yeroo tokkoo kan akka “yeroo dhumaa”tti bakka buufame ni agarsiisu.

> “Waldaan Waaqayyoo isa lafa irratti argamu yeroo dheeraa ari’atama hamaa kana keessa ture keessatti, akkuma ilmaan Israa’el yeroo boojuu sana keessa Baabilonitti booji’amanii turanitti, dhuguma booji’amanii turan.” Prophets and Kings, 714.

Raajii hundinuu guyyoota inni jalqaba itti raawwatame irra caalaa addatti guyyoota dhumaa irratti dubbata; kanaafis 538 Dh.K.D. fi mootummaa Daariyos, akkasumas 536 Dh.K.D. fi mootummaa Qiiros, “yeroo dhumaa” isa bara 1989 keessatti bakka bu’u; mootummoonni lamaanis Pireezidaantii Reegan fi Pireezidaantii Bush isa jalqabaa fakkeenyaan agarsiisu. 538 Dh.K.D. fi 536 Dh.K.D. waymark tokko bakka bu’u; guyyoonni lamaan kunis waymark tokko sana bakka bu’u jedhamanii hubatamuu qabu. Waymarkiin “yeroo dhumaa” mallattoolee lama of keessaa qaba; yeroo tokko tokko immoo, akka Reegan fi Bush isa jalqabaa keessatti ta’e, mallattooleen

lamaanis waggaa tokko keessatti raawwatamu. Garuu kun seera waliigalaa irraa addatti ta'uudha; sababiin isaas, seenaa Musee keessatti waymarkiin "yeroo dhumaa" dhaloota Aaronii fi Musee kan waggaa sadiin wal irraa fagaatan ture. Seenaa Kiristoos keessatti immoo, dhaloonni Yohannis Cuuphaa fi Kiristoos kan ji'oota ja'aan wal irraa fagaatan ture.

"അവസാനകാലം" എന്നതോടെ, പ്രത്യന്തിക്രിസ്തുവിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ അത് 1798ഉം 1799ഉം ആയിരുന്നു. ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവം പ്രവചനത്തിന്റെ ഒരു വിഷയമാണ്; അത് 1789-ൽ ആരംഭിച്ചു, നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട അതിന്റെ സമയത്ത് 1799-ൽ അവസാനിച്ച് പത്ത് വർഷം നീണ്ടുനിന്നു; 1798 ഒരു നിശ്ചിതകാലമായിരുന്നതുപോലെ തന്നേ. ഇവ രണ്ടും ചേർന്ന് മൃഗത്തിന് നൽകിയ മാരകമുറിവിനെയും, മൃഗത്തിന്മേൽ കയറി അതിന്മേൽ വാഴ്ച ചെയ്ത സ്ത്രീയെയും തിരിച്ചറിയിക്കുന്നു. "മതിൽ" വഴി തന്റെ സൈന്യത്തെ അകത്ത് കടത്തിവിട്ട് തന്റെ ശത്രുവിനെ തോൽപ്പിച്ച രാജാവായിരുന്നു ദാര്യാവേശ്; അവൻ റീഗനെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു; കാരണം "ഇരുമ്പുതിരശ്ശീലയുടെ" മതിൽ ഇടിച്ചിടുന്നതിലൂടെ തന്റെ ശത്രുവിനെ തോൽപ്പിച്ചതും റീഗനായിരുന്നു. മഹാനായ കൂറോഷ് എന്നറിയപ്പെടുന്നതിനാൽ കൂറോഷ് ആദ്യത്തെ ബുഷിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു; ജോർജ് ബുഷ് ആദ്യൻ വലിയ ബുഷാണ്, അവസാനത്തെ ബുഷ് ചെറിയ ബുഷാണ്.

Sababni isaani mootummoota lamaan kunii fi guyyoonni lama isaan bakka bu'an dhugumaan mallattoo tokko dha. Inni tokko waggoota torbaatama Baabilon itti mootummaa bulchu mallatteessa. Yeroon waggoota torbaatamaa sun bara 538 BCtti beellama isaatti gahe; kunis Daariyoosiin bakka bu'ama. Xumurni booji'amuu waggoota torbaatamaa bara 536 BCtti beellama isaatti gahe; kunis Qiiroosiin bakka bu'ama. Isaan lamaan walitti jechuun "yeroo dhumaa" bakka bu'u; yeroo ifni raajii banamee mul'ifamu qabu sana. Bara 1798tti ergamaan inni jalqabaa Mul'ata boqonnaa kudha afur keessaa gara "yeroo dhumaa"tti dhufe; Obboleettiin White immoo ergamaan sun "Yesuus Kiristoos mataa Isaa irraa gad hin taane" jetteetti.

Bara Kiiroos waggaa sadaffaatti, Miikaa'eel, bulchaa saba Waaqayyoo fi ergamaa ol'aanaa ergamootaatiif ta'e, gara Kiiroositti bu'ee, akka ifni Kiiroosiin geggeessu cimuuf hojii irra oole; ifni sunis Kiiroos akka labsiiwwan sadii keessaa isa jalqabaa dubbatu godhe, kan saba Waaqayyoo gara Yerusaalemitti deebi'uuf, magaalaa sana, iddoo qulqulluu sana, akkasumas daandiiwwanii fi dallaa isaanii deebisanii ijaaruuf hayyamu. Hojiin sun hojii ergamoota jalqabaa fi lammaffaa fakkeesse; hojii sunis bara 1798tti "yeroo dhumaatti" jalqabe.

Dhufaatii Miikaa'el yeroo dhumaatti bara Daariyosii fi Qiiroositti ta'e, dhufaatii ergamaa isa jalqabaa bara 1798 ni bakka bu'a; isaanis walitti ta'uudhaan dhufaatii ergamaa isuma sanaa, "yeroo dhumaatti," bara 1989 ni agarsiisu. Bara 1989 yeroo "yeroo dhumaa" jalqabe ture; akkasumas yeroo murteeffame ture. Yeroon murteeffame xumura yeroo raajii tokkoo ni agarsiisa. Fincilli bara 1863, "Qaadesh" isa jalqabaa keessatti Israa'el hafuuraa ammayyaatiif ta'e, jalqaba yeroo waggaa dhibba tokkoo fi digdamii jaha ture; yeroo sunis "yeroo murteeffametti" bara 1989 xumurame. Dhibbi tokkoo fi digdamii jaha jechuun kudhan keessaa tokko, yookaan kudhanii, kan dhibba tokkoo fi jahaatamaati; akkasumas dhuma waggoota dhibba tokkoo fi jahaatamaa sanaatti bara 1798, sochiin ergamaa isa jalqabaa seenaa keessatti mul'ate. Dhuma waggoota dhibba

tokkoo fi digdamii jahaa sanaatti, bara 1989, sochiin ergamaa isa sadaffaa seenaa keessatti mul’ate.

Daani’el boqonnaa kudha tokkoo lakkoofsa jalqabaa keessatti, Gaabri’el seenaa achi keessatti fakkeeffamee dhiyaate Qiirosiin akka jalqabu yeroo dhumaa bara 1989tti ta’uu isaa adda baafachuu keessatti of eeggannoo fi sirrii ta’een dubbata. Achitti Qiiros Guddichi Bush isa guddaa bakka bu’a; isa kana boodas mootota sadii ni hordofu; ergasii immoo mootiin afraffaan isaanii hundumaa caalaa badhaadhaa ta’e ni dhufa. Kanaafuu, mootiin badhaadhaan afraffaan, inni Giriik hundumaa kakaasu, bara 1989 irraa jalqabee pirezidaantii ja’affaa dha.

Taateewwan boqonnaa kudhan keessaa keessatti, Daani’el akka gaddaa jiruutti dhihaateera; muuxannoo gaddaa isaa keessattis, mul’ata sana yeroo argu, gara bifa Kiristoositti in geeddarama. Yeroon gaddaa guyyoota digdamii tokkoo kun, yeroo du’aa isa du’aa ka’uudhaan xumuramu agarsiisa. Boqonnaa kudhan keessatti, Miikaa’el mootummaa waaqaa keessaa gad bu’eera; Yihudaa torba keessattis, yeroo Inni gad bu’u, Musee du’aa in kaasa. Mul’ata Yohaannis boqonnaa kudha tokko keessatti immoo Museen (Eliyaas wajjin) ajjeefamanii jiru; guyyoota walakkaa afurii fakkeenya ta’an keessatti karaa irra du’anii jiru. Ergasii Museen, (Eliyaas wajjin), “sagalee guddaadhaan” du’aa in kaafamu.

> Guyyaa sadii fi walakkaa booddee Hafuuri jireenyaa kan Waaqa biraa irraa ta’e isaan keessa seene; isaanis miilla isaanii irra dhaabatan; warra isaanii argan irrattis sodaan guddaan bu’e. Isaanis sagalee guddaa samiidhaa, “As ol kottaa” jedhee isaanitti dubbatu dhaga’an. Isaanis duumessa keessa gara samii ol ba’an; diinonni isaanii immoo isaan argan. Mul’ata 11:11, 12.

“Sagaleen guddaan” du’aa kaasu sanaa, sagalee ergamaa guddaa ti; ergamaan guddaanis Miikaa’el dha.

> Gooftaan mataan isaa iyyuun, sagalee ergamaa ol aanaa sanaatiin, malakata Waaqayyootiinis samii irraa ni bu'a; warri Kiristoos keessatti du'anis dura ni ka'u. 1 Tasalonqee 4:16.

Seenaa Musee fi Eliyaas itti ajjeefamanii kaafaman seenaa chaappaa kumni dhibba tokkoo fi afurtamii afur kaa’amuu dha. Seenaan sun Fulbaana 11, 2001 irratti “sagalee jalqabaa” ergamaa Mul’ata boqonnaa kudha saddeet keessaa jalqabe; sagalee kana obboleettiin White yeroo gamoowwan guguddoon Magaalaa New York gadi darbaman akka dhufe adda baasti. “Sagaleen lammaffaa” Mul’ata boqonnaa kudha saddeet immoo yeroo seerri Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufu keessatti sagaleeffama, yeroo bushaan Waaqayyoo isa kaan Baabilon keessaa waamamu. Inni seenaa sana, seenaa chaappaa sana, keessatti Daani’el mul’ata “marah” ilaaluudhaan bifa Kiristoositti akka jijjiiramu bakka bu’amee argama; kunis ibsa dubartummaa mul’ata “mareh” ti. Inni mul’ata “kaasisaa” dha; innis bifa ilaalame sana warra isa ilaalan keessatti akka irra deebi’amee mul’atu “kan geessisu” dha.

Seenaa sana chaappamuu sanaa fi boqonnaa kudhan keessatti jijjiiramuu Daani’el keessaa, yeroo inni warra Musee, Eliyaasii fi Daani’eliin bakka bu’aman kaasee jijjiiru Miikaa’el gadi bu’uu of keessatti hammata. Inni du’aa ka’uu sana sagalee guddaa ergamaa ol’aanaa sanaatiin raawwata; kanaanis “sagalee” sadaffaa tokko, sagalee jalqabaa fi isa dhumaa gidduutti, kenna; isaan

lachanuu tokko dha, sababiin isaas isaan lachanuu sagalee Mul'ata boqonnaa kudha saddeetii ti. Sagaleen giddugaleessaa iddoo fincilli itti bakka bu'amee dha; yeroo Miikaa'el Musee du'aa kaaseetti, Seexana wajjin falmii hin seenne; Seexanni garuu, burqaa fincila ta'ee, mormuuf achi ture.

> Haa ta'u malee Mikaa'el ergamaa angafa ta'e, yeroo Seexana wajjin falmii qabaachuun waa'ee qaama Musee irratti wal mormetti, "Gooftaan si haa ifatu" jedhe malee, himannaa arrabsoo isa irratti dhi'eessuuf ija hin jabaanne. Yihudaa 7.

Jalqabni yeroo chaappa'amuu kan Fulbaana 11, 2001 jalqabee, seera Dilbataa yeroo dhihootti dhufutti xumuramu sanaa, mallattoo mallattoo "Dhugaa"tiin beekama; keessaa yeroo sanaa gidduutti, jechuunis Adoolessa 2023 keessatti, sagaleen guddaan ergamaa ol'aanaa hojii warra Kiristoos keessatti du'an du'aa kaasu jalqabe; isaanis warra sagalee Isaa giddu galeessaa dhaga'uu filatanidha. Hubadhaa, 2023 waggaa digdamii lama booddee 2001 dhufa; digdamii lamaan immoo kudhan keessaa tokko kan dhibba lamaa fi digdama ta'e, isa mallattoo walitti hidhamiinsa Waaqayyummaa fi namaa ta'ee fi akkasumas mallattoo deebisanii ijaaruu ta'edha.

Bara Adoolessa 2023 keessa, ergamaan jabaan sun nama Yesuus Kiristoosii gadi miti; innis Dhugaa dha, akkasumas Mikaa'el dha, akkasumas Alphaa fi Oomeegaa ergaa harka Isaa keessatti qabatee gad bu'aa jiru. Kitaabni xixiqqaan harka Isaa keessa jiru sun kutaa Daani'el isa hanga guyyoota dhumaaatti cufamee ture dha.

> "ଉପସ୍ତିବାକ୍ୟରେ ବାଇବେଲର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଏକତ୍ର ହୋଇ ସମାପ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ କରେ। ଏଠାରେ ଦାନିଏଲ ପୁସ୍ତକର ପୂରକ ରହିଛି। ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଭବିଷ୍ୟଦ୍ବାଣୀ; ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ପ୍ରକାଶନ। ଯେ ପୁସ୍ତକଟି ମୁଦ୍ରାଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲା, ସେଟି ଉପସ୍ତିବାକ୍ୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ଶେଷ ଦିନସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାନିଏଲଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟଦ୍ବାଣୀର ସେହି ଅଂଶ। ଦୂତ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, 'କିନ୍ତୁ ହେ ଦାନିଏଲ, ତୁମେ ଏହି କଥାମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦ କର ଏବଂ ଶେଷ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁସ୍ତକଟିକୁ ମୁଦ୍ରାଙ୍କିତ କର।' ଦାନିଏଲ 12:4।" The Acts of the Apostles, 585.

The portion of the prophecy of Daniel that relates to the last days, is chapter eleven. It is the last six verses of chapter eleven, but more specifically it is the histories found within the chapter that are repeated in those last six verses.

> "Yeroon nu gubuu hin qabnu. Yeroon rakkinaa fuuldura keenya jira. Addunyaan hafuura waraanaatiin jeeqamteerti. Yeroo dhihoo keessatti haalli rakkinaa raajii keessatti ibsame ni raawwatama. Raajiin Daani'el boqonnaa kudha tokkoffaa keessatti argamu guutummaatti raawwatamuu isaa jechuun ni dhihaateera. Seenaa baay'een raajii kana raawwatamuu isaatiin raawwatame irra deebi'amee ni ta'a." Manuscript Releases, lakkoofsa 13, 394.

Lakkoofsi kudha ja'a, boqonnaa kudha tokkoffaa Daani'el keessatti, seenaa lakkoofsa afurtamii tokko keessatti irra deebi'amee mul'atu ni ibsa; keessatti mootichi kaabaa biyya ulfina qabeessa keessatti dhaabata. Seenaan lakkoofsa kudha ja'aa sun yeroo jeneraalichi Roomaa Poombey Yihudaa fi Yerusaalemin booji'amutti fide ni adda baasa.

> Garuu inni isa irratti dhufu akka fedhii ofii isaatti ni godha; namni tokko illee isa dura hin dhaabbatu; innis biyya ulfina qabeessa keessatti ni dhaabbata, isheenis harka isaatiin ni

barbadoofti. Daani’el 11:16.

Ani kun hiika kana akka bu’uuraatti fayyadamuuf yaadeera; kunis yeroo aayatawwan aayata kana dura jiran ilaallu, bu’uura ittiin yaada keenya deeggaramu ta’a; kanaaf hubannoo kana duraan dura kaa’uun barbaachisaa dha. Nuti agarsiisuuf yaalla seenaa mootummaa Aliksaandar Guddichaa caccabuu isaa booda aayata sadii fi afur keessatti itti fufu sun bara 1989 keessatti akka jalqabu, akkasumas waraana yeroo ammaa Yukireen keessatti adeemsifamaa jiru, moo’icha Putin humnoota Dhihaa irratti argate, fi itti aansuun injifannoo dhabuu isaa kan gara aayata kudha jahaatti ceesisu adda baasu.

> “Misriin mootii kaabaa, Anxokhusin, dura dhaabachuu hin dandeenye iyyuu, Anxokhus warra Roomaa isa amma irratti dhufan dura dhaabachuu hin dandeenye. Mootummoonni humna ol-ka’aa kana dura dhaabatanii mormuun kana caalaa hin danda’amne. Sooriyaan yeroo Poompiyiin, Dh.K.D. 65, Anxokhus Asiaticus qabeenya isaa irraa mulqee, Sooriyaas gara bulchiinsa mootummaa Roomaatti gadi buuseetti, mo’amtee mootummaa Roomaa keessatti dabalamte.”
>
> “Aangoon sunis Lafa Qulqulluu keessatti dhaabatee isa fixuus qaba ture. Roomaan Waaqayyoo ummata isaa, Yihuudota, wajjin walta’iinsaan bara dhaloota Kiristoos dura 161tti walitti hidhata qabaate; yeroo sana irraa kaasee lakkoofsa raajii keessatti iddoo mul’ataa qabaata. Haa ta’u malee, Yihudaa irratti aangoo mootummaa injifannoo dhugaa irratti hundaa’een hamma bara dhaloota Kiristoos dura 63tti hin arganne; achiis haala armaan gadiitiin.”
>
> “Pompey inni lola Mitridaates, mootii Phaanxos irratti godhe irraa yeroo deebi’etti, dorgomtoonni lama, Hirkanoosii fi Aristobulos, mootummaa Yihudaa argachuuf wal lolaa turan. Dhimmi isaanii gara Pompey duratti dhihaate; innis yeroo gabaabaa keessatti gaaffiin Aristobulos haqa-dhabummaa akka qabu hubate; garuu dhimma kana irratti murtii kennuu gara Arabaa, imala isaa yeroo dheeraaf hawwaa ture sana boodatti tursiisuuf barbaade; achumaanis akka deebi’ee dhimmoota isaanii akkuma sirrii fi maluu fakkaatutti sirreessu waadaa gale. Aristobulos yaada dhugaa Pompey keessa jiru hubatee, ariitiidhaan gara Yihudaatti deebi’e; uummata isaa hidhachiise; ittisa cimaafis qophaa’e; hatattamaan kam iyyuu yoo ta’e mootummaa sana tikfachuuf murteeffatee, mootummaa inni nama biraatiif murtaa’uu akka ta’u duraan argaa ture sana. Pompey baqataa sana harka dhiibee hordofe. Yeroo inni Yerusaalemitti dhihaatetti, Aristobulos karaa isaa irraa yaada jijjiirrachuu jalqabee isa qunnamuuf ba’e; guutummaatti harka kennuu fi maallaqa hedduu kennuu waadaa galuudhaanis dhimma sana walitti araarsuuf yaale. Pompey dhiheessa kana fudhatee, maallaqicha fudhachuuf Gabiniyos loltoota keessaa garee tokkoo dura buusee erge. Garuu yeroo ajajaan loltootaa sun Yerusaalem ga’etti, balballi magaalattii isa irratti cufamee akka jiru arge; gubbaa dallaa irraas magaalattiin waliigaltee sana irratti hin dhaabbattu jechuun itti himame.”
>
> “Pompeyin akkuma kanaan adabbii malee gowwoomfamuuf osoo hin fedhin, Aristobulus isa of bira tursiisee ture sibiila hidhaatiin hidhsiisee, achumaan waraana isaa hunda wajjin Yerusaalemitti duule. Gareen Aristobulus magaalattii ittisuuf yaada qaba ture; gareen

Hyrcanus immoo karraawwan banuuf. Isa lammaffaan sun baay'inaan waan caaleef, injifatees, Pompey magaalaatti bilisaan akka seenu godhame. Kana irratti hordoftoonni Aristobulus gara tulluu mana qulqullummaatti deebi'an; akkuma guutummaatti iddoo sana ittisuuf murteeffatanitti, Pompey immoo isa to'achuuf murteeffatee ture. Ji'oota sadii dhuma irratti dallaa keessatti cabsaan haleellaaf ga'u tolchame, iddoon sunis afaan billaa irratti qabsaa'amee qabame. Ajjeechaa suukanneessaa itti aansuun namoonni kuma kudha lama ajjeefaman. Seenaa barreessaan akka jedhuutti, yeroo sana luboonni tajaajila waaqeffannaa keessatti bobba'anii turan, harka tasgabbaa'aa fi kaayyoo hin sochooneen hojii isaanii barame itti fufaa turuu isaanii arguun waan garaa namaa tuqu ture; akka jeequmsi hamaan sun jiru hin beekne fakkaatu turan; yeroo marattuu naannoo isaanii hiriyoonni isaanii ajjeefamaaf kennamanii turan, yeroo baay'eedhaafis dhiigni isaanii mataan isaanii aarsaa isaanii wajjin makamaa ture."

"Bara waraan xumuree booda, Poompeeyiin dallaa Yerusaalem diige; magaalota hedduu aangoo bulchiinsa Yihuudaa jalaa fuudhee gara kan Sooriyaaatti dabarse; akkasumas Yihudoota irratti gibira kaa'e. Kanaaf yeroo jalqabaatiif Yerusaalem mo'ichaadhaan harka humna isa "biyya ulfina qabeettii" qabannaa sibiilaatiin qabee hanga guutummaatti ishee balleessutti ture sanaatti galfame." Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259, 260.

Barumsa kana mata-duree itti aanu keessatti qo'annoo kana itti fufna.

"Dhugaan ummata Waaqayyoo gidduutti falmii yookaan jeequmsi akka hin jirre mul'achuun isaanii barsiisa sirrii irratti cimanii akka qabatan mirkaneessa guutuu ta'ee ilaalamuu hin qabu. Isaan dhugaa fi dogoggora gidduutti ifatti addaan baafachaa akka hin jirre sodaatuuf sababni jira. Yommuu qorannaan Caaffata Qulqullaa'oo keessaa gaaffiiwwan haaraa hin kaasne, yommuu garaagarummaan yaadaa namoota tokkoon tokkoon isaanii dhugaa akka qaban mirkaneeffachuuf Macaafa Qulqulluu ofii isaanii keessaa barbaadanii qorachuuf isaan kakaasu hin uumamne, yeroo sana namoonni baay'een amma jiranis, akkuma bara duriitti, duudhaa irratti ni maxxanu; waan maal ta'e osoo hin beekin ni waaqeffatu."

"Namoonni baay'een dhugaa yeroo ammaa beekuu isaanii jechuun of himatan waan amanan akka hin beekne natti mul'ifameera. Isaan ragaa amantii isaanii hin hubatan. Hojii yeroo ammaa kanaaf jiru sirriitti hin dinqisiifatan. Yommuu yeroo qorumsaa dhufu, namoonni amma warra kaanitti lallaban keessaa tokkoon tokkoon isaanii iddoowwan isaanii qabatan qorachuudhaan, wantoota hedduu sababii quubsaa itti kennuu hin dandeenye akka jiran ni argatu. Akka kanaan dura qoramanitti, wallaalummaa isaanii guddaa hin beekan turan. Akkasumas, waldaa keessatti namoonni baay'een waan amanan akka hubatan ofitti fudhatu; garuu, hamma falmiin ka'utti dadhabina isaanii hin beekan. Yommuu warra amantii isaanii fakkaataa qaban irraa adda baafamanii, amantii isaanii ibsuudhaaf kophaa isaanii qofaan dhaabachuun dirqama ta'u, yaadawwan isaanii waa'ee waan akka dhugaa ta'etti fudhatanitti akkamitti walitti dhufeenya dhabanii burjaaja'anii jiran arguun isaan dinqisiisa. Dhugumatti, nu gidduutti Waaqa jiraataa irraa goree namootatti deebi'uun, ogummaa namaa bakka ogummaa Waaqaatti kaa'uun jiraatee ture."

"Waaqayyo saba Isaa ni dammaqaasa; yoo karaa biraatiin milkaa'uu baate, barsiisa sobaa

isaan gidduutti ni seena; kunis isaan ni calala, qamadii keessaa cilaqqee addaan baasuun. Gooftaan warra dubbii Isaa amananii hundumaa hirriba keessaa akka dammaqan waama. Ifni gatii guddaan qabu, yeroo kanaaf mijataan, dhufeera. Inni dhugaa Macaafa Qulqulluu ti; balaa amma nu irratti dhihaatee jiru agarsiisa. Ifni kun akka nu Macaafota Qulqulluu ciminaan qorannuu fi ilaalchawwan nuti qabnu sirriitti qoratnu nu geggeessuu qaba. Waaqayyo dhugaan gama hundaanii fi ilaalcha hundaan qabdu guutummaatti, ciminaan itti fufiinsaan, kadhannaa fi soomaan akka qoramtuu barbaada. Amantoonni yaada tilmaamaa fi ilaalcha ifa hin taane, waan dhugaa ta'e maal akka ta'e ibsu irratti boqochuu hin qaban. Amantiin isaanii akka yeroo qorichaan itti qoramuu dhufu, yeroo amantii isaanii deebisuuf mana murtii duratti dhihaatanitti, abdii isaan keessa jiruuf sababii kennuu akka danda'an, garraamummaa fi sodaadhaan, jabaattee dubbii Waaqayyoo irratti hundaa'uu qabdi.

"Qabsoo, qabsoo, qabsoo. Mata-dureewwan nu biyya lafaatti dhiheessinu nuuf dhugaa jiraataa ta'uu qabu. Barsiisota amantii keenya keessatti bu'uura ta'an akka qodaa amantii murteessoo ta'an nuti eegnu keessatti, falmii guutummaatti sirrii hin taane matumaa akka hin fayyadamne of eeggachuun barbaachisaa dha. Isaan kun mormituu cal'isiisuu danda'u; garuu dhugaa kabaja hin kennan. Falmii sirrii ta'e dhiheessuu qabna; kan mormitoota keenya cal'isiisuu qofa utuu hin ta'in, qorannoo hunda caalaa dhi'oo fi gadi-fagoo ta'e illee baachuu danda'u. Warra of barsiisuun falmaa ta'uu keessatti, Dubbii Waaqayyoo haqa qabeessa ta'een akka hin qabanne balaa guddaatu jira. Yommuu mormituu wajjin wal argu, yaada amansiisummaa amantichaaf kennuu qofa barbaaduu mannaa, mata-dureewwan sana akka sammuu isaa keessatti amantiin ka'u gochuun dhiheessuuf tattaaffii keenya cimaa ta'uu qaba."

"Guddata sammuu namni yaadaan isaa guddina akkamii irra ga'e iyyuu, ifa caalu argachuuf Caaffata Qulqullaa'oo gadi fageenyaan fi yeroo hunda qorachuun barbaachisaa miti jedhee yeroo tokko iyyuu hin yaadin. Nuyi akka sabaatti tokkoon tokkoon keenya barattoota raajii ta'uuf waamamaniiru. Nuyi ciminaan dammaqinaan eeguu qabna, akka balaqqeessa ifaa isa Waaqayyo nu duratti dhiheessu kam iyyuu hubachuu dandeenyuuf. Nuyi mul'ata dhugaa isa jalqabaa qabachuu qabna; akkasumas qo'annaa kadhannaan guutameen ifni caalaan argamuu danda'a, innis warra kaan dura dhihaachuu danda'a.

"Yommuu sabni Waaqayyoo tasgabbaa'anii ibsa amma qabanitti quufan, Inni isaan akka hin jaallanne mirkaneeffachuu dandeenya. Fedhiin Isaa, isaan ifa dabalataa fi yeroo yerootti dabalaa deemu isa isaaniif ifaa jiru fudhachuuf yeroo hundumaa gara fuulduraatti akka socho'anidha. Ilaalchi amma mana kiristaanaa Waaqayyo duratti nama gammachiisu miti. Ofitti amanamummaan keessa seenee, dhugaa dabalataa fi ifa guddaa caalaa akka hin barbaachifne isaan akka yaadan godheera. Nuyi yeroo Seexanni mirga keenyaatti fi bita keenyaatti, fuulduraa fi duuba keenyaatti hojjetaa jiru keessa jiraachaa jirra; garuu akka sabaatti nuyi rafaa jirra. Fedhiin Waaqayyoo, sagaleen tokko dhaga'amee saba Isaa hojii irratti akka dammaqsuudha." Testimonies, volume 5, 707, 708.